

Bulmeurt

Hyoscyamus niger

Så længe menneskeheden har kunnet meddele sig skriftligt, har bulmeurt været omtalt: babylonere, ægyptere, grækere, arabere og romere nævner alle urten. I dag findes den udbredt på hele den nordlige halvkugle. I Danmark er den indført udefra.

Dens store udbredelse tilskrives bl.a. Europas fåtalige nomadefolk, romaerne, der med deres omflakkende liv, angiveligt skulle have brugt plantens gift til deres påståede kriminalitet. Rygtet ville vide, at sigøjnerne spredte frø fra bulmeurt i hønsegården, for så at vende tilbage ved nattetide og indsamle de forgiftede dyr, der var ude af stand til at skræppe op.

Lokale skurke, f.x ølbryggere, fandt på at tilsætte øllet bulmeurtens frø, for at give øllet mere styrke. I en tysk politiforordning af 1507 indføres bødestraf for dette tilsætningsstof. I badstuerne blev frøene kastet på ovnene, og gjorde den gensidige risning vildere.

Den runde frøstand bevirkede, at planten også kendtes som 'fandens pung' eller 'fandens nosser'.

Til plantens bedre egenskaber hører, at røgen fra frøene, har en smertestillende og bedøvende effekt, og derfor har været anvendt som sovemedicin og mod fordøjelsesbesvær helt op i moderne tid.

Urtekyndige advarer kraftigt mod overdreven brug af urten 'der gør vild og gal', og understreger, at den *kun* er til udvortes brug.

Frøene kan koldpresses og olien anvendes som pilegift og mod hævede bryster.

Planten er svært populær blandt arkæologer, fordi frøene kan beholde spireevnen i flere hundrede år, og vokse op, ved udgravninger, hvor jorden vendes på ny efter mange års ro og fred.

Planten er en eller toårig. Den er omkring 50cm høj og har en kraftig pælerod. Dens lysegule

blomster blomstrer i højsommeren, og kendes på violette årer. Både blade og blomsterstanden har været anvendt i tørret form.

Giftstoffet findes i alle dele af planten består af meget giftige alkaloider.

Den har været anvendt i folkemedicinen op til moderne tider. I dag er det forbudt at tilsætte bulmeurt til nogen former for naturmedicin.

Det vides ikke, hvornår planten nåede Nordeuropa. Den kendes fra Skandinavien fra før romersk jernalder og vokser i dag navnlig på åbne, tørre, og kalkholdige områder. Typisk omkring ruiner og bebyggelser.

Der har været spekuleret i, om giften fra bulmeurt kan have været baggrunden for vikingers 'bersærkerang', en tilstand, der angiveligt gjorde dem sanseløst vilde og ufølsomme for smerter. Noget sikkert herom vides ikke.

Det er en temmelig grov og ildelugtende plante, der gør enhver have ære med sin spændende historie.

Middelalderhaven fakta.

Bulmeurt. Denne plante tilhører natskyggefamilien. Bulmeurt er en kendt dvaleplante.

Tema 1: Lokale indførte planter